

Kodukant

Kohila valla infoleht.

Märts 1999.a. Nr. 2 (8)

Riigikogu valimistulemused Kohila vallas

07. märtsil toimunud Riigikogu valimised meie vallas viisid läbi kolm valimisjaoskonnakomisjoni Kohilas, Hageris ja Prillimäel. Jaoskondade piiridesse jäävate asumite loetelu on varem infolehes avaldatud.

Valijaid oli vallas registreeritud 1627, valimistest võttis osa 839 ehk 51,6 %. Kõige enam — 56,1 % külastati Keskuse jaoskonda, mis asus vallavalitsuses. Kõige vähem valijaid — 49,2 % oli Hageri jaoskonna piiridesse jäävatest asumitest.

Nagu vabariigis, nii ka meie vallas sai erakondadest kõige enam hääli Eesti Keskerakond (22,4 %). Erinevalt vabariigi tulemustest oli vallas suur valijatoetus (21,1 %) Eesti Maarahva Erakonnale. Sellele järgnesid Erakond Mõõdukad (18,7 %), Eesti Reformierakond (11,1 %) ja Isamaaliit (10,3 %). Kõik ülejäänud valimistel osalenud erakonnad said tunduvalt vähem

hääli. Nii said Isamaaliidule järgnenud Eesti Koonderakonna nimekirjas kandideerijad vaid 5,2 %, Eesti Kristlik Rahvapartei 4,7 % ning Eesti Sinine Erakond 1,8 % valijahääletest. Ülejäänud erakondade valijatoetus oli alla ühe protsendi.

Saadikukandidaatide pingerea tipu 119 valijahäälega vallutas mõõdukate liider Andres Tarand, talle järgnesid kesk-erakondlane Harri Õunapuu 90, vallavanem Priidu Rõõmus EME-st 80, Tiit Tammsaar EME-st 69, reformi-erakondlane Toivo Asmer 50 valija-häälega. Kohila piirkonnas elavatest kandidaatidest sai veel reformi-erakondlane Ruth Raudsep 35 ning isamaaliitlane Arvo Pajumets 24 häält. Kolm üksikkandidaati kogusid kokku 4 häält.

Kokkuvõtte valimistest tegi
Adolf Kerno

Sutlema väravatorn

Sutlemas asub üks unikaalsemaid mõisaarhitektuuri esindajaid Eestimaal — mõisa väravatorn. Loomulikult on ta arvatud muinsuskaitse all olevate objektide nimekirja. Ta kuulub ühte kompleksi nüüdseks hävinud uhke sammastega mõisatalliga. Pargi territoorium kuulub praegu Purila metskonnale.

Sutlema mõisa (vanad nimetused ka Suttelemode ja Sutlem) on esmakordselt mainitud 1425. aastal. Säilinud ehitised on rajatud aastatel 1775—1799.

Mõisnikud oskasid lugu pidada ilusast elamisest. Ka Sutlema mõis oli kaunis ja hästi korrastatud. 1910-ndatel aastatel oli mõisasüda ja park ümbritsetud korraliku kiviaiaga, üle mille tohtisid talulapsed vaid salaja piiluda. Tiikidega pargis nägid nad aednikku liivaga ülepuistatud teid rehitsemas. Ja väga mõjuv võis olla ka pilt, kui uhke hoburakend sõitis väravatorni kaudu kauni valgesambalise kaartalli ette.

Väravatorni seisund on väga halb. Vanemad

inimesed mäletavad veel aega, kui säilinud oli tornivahelagi ja noored käisid seal tantsimas. Ajahammas on ehitist kõvasti purenud. Oma osa on ka torni vahetusse lähedusse kasvanud puudel-põõsastel, mis asjatundjate otsusel tulevad kõik maha võtta, et torn koos külgmüüriga hästi nähtavale tuua.

1998.a. konserveeriti väravatorn osaliselt: (tehti väravatorni konserveerimistöid), et püüda teda hoida kuni restaureerimiseni, mida loodame lõpetada aastal 2000. See ettevõtmine vajab kõigepealt projekti. Nii seda koostada kui töid teostada võivad ainult muinsuskaitse objektidega tegelemiseks litsentsi omavad firmad. Tööde teostamiseks vajalik raha tuleb osaliselt valla eelarvest, samuti on valla tehtud Rapla muinsuskaitse ameti kaudu taotlus rahalise toetuse saamiseks riiklikest vahenditest. On kindel, et kui väravatorn korda tehakse, on meie valla huvitav objekt, mida tulevad vaatama nii omad inimesed kui ka külalised kaugemalt.

Kahjuks on korrast ära ka torni ja müüri ümbrus. Siit palve Sutlema inimestele, kes elavad torni lähedal. Vaadake kriitilise pilguga üle oma ukseesised, hoovid ja aiamaalapid nii sees- kui

väljaspool mõisa kiviaeda. Enne suuri kevadtöid oleks õige aeg koristada ära vana kila-kola ja kogunenud praht.

Vallavolikogus

20. jaanuar 1999. a.

1. Tühistati volikogu otsus taotleda munitsipaalmaaks Prillimäe aiandusühistu see osa, mis jääb endise Nurmejala talu maadele tingimusel, et selle talu õigustatud subjekt sõlmib senise maakasutaja(te)ga kasutusvalduse lepingu.

2. Arutati E. Riipulga avaldust temale maa ostueesõigusega erastamisest keeldumise kohta ja leiti, et seaduse järgi tal ei teki selleks õigust.

3. Otsustati jätta Kohila valla 1999.a. eelarve 3.-le lugemisele.

4. Salutaguse kanalisatsioonitrassil kinnitati heitvee uueks hinnaks 10 kr/m³

5. Kehtestati uued eluasemekulude piirmäärad vallas.

6. Tutvuti Kohila valla sotsiaaltöö kava projektiga.

7. Kinnitati Riigikogu valimiste jaoskonnakomisjonide koosseisud.

8. Otsustati võõrandada Vilivere külas asuva munitsipaalomandis oleva Raba elamu ½ mõttelist osa elamu kaas-omanikule N. Danilovile.

9. Otsustati pikendada koolieelse lasteasutuse kohamaksumuse katmise määrade kehtivusaega kuni 1999.a. lõpuni.

10. Arutati vallalipu kasutamise korda.

17.veebruar 1999. a.

1. Peeti vajalikuks restaureerida Sutlema väravatorn ja taotleda selleks summasid riiklikest vahenditest.

2. Kehtestati Kohila valla ja alevi lipu kasutamise kord.

3. Kinnitati Kohila valla 1999.a. eelarve.

4. Kinnitati põhivahendite maha-kandmise aktid.

5. Vallavalitsusele tehti ülasandeks moodustada pedagoogide atestee-rimise läbiviimiseks komisjon.

6. Kinnitati Hageri muuseumi põhi-määrus.

7. Kohila valla sotsiaaltöö kava oli teisel lugemisel.

Volikogu istungil osalesid 1. ja 2. päeva-korrapunkti arutelul Hageri Lasteaed-Algkooli ja Rabivere Algkooli kolmandate-neljandate klasside õpilased (õpetajad Tiiu Nurme ja Rutt Rütman) kodanikuõpetuse programmi raames.

Ülle Udam
volikogu esimees

Aastal 2001 saab EAÕ kirik Kohilas saja aastaseks.

Angerja Issanda Taevaminemise kirik Kohilas alustas tegevust 1901.aastal. Vahepealsed 50 aastat nõukogude aega oli kirik suletud. Need aastad olid rasked kõigile Eesti Apostliku Õigeusu kirikutele, kuna hävitati kirikute varandusi, lagunesid kirikute hooned — kus rohkem, kus vähem. Suur puudus on preestritest, sest puudus võimalus preestriks õppida.

Kohila Ap. Õigeusu kirik alustas taas tegevust 1993. aasta novembrikuus. Nii mõnigi asi ei ole nii, nagu peaks. 1998. aastast lahkus kirikust preester. Sellegipoolest on õigeusklikke, kes ei ole kaotanud lootust kord uuesti üles ehitada ja taastada see ainulaadne kaunis kirik Kohilas, milline

28. jaanuaril 2001. aastal tähistab 100-nda aasta juubelit. Loodame meiega, et veel ei ole kadunud inimestes headus, halastus ja ausus.

Oleme südamest tänulikud Kohila alevivanem hr. T. Petersonile ja Kohila vallavanem hr. P. Rõõmusele, kes nõustusid kohtuma 29. detsembril 1998. a. ning 16. jaanuaril 1999.a. kiriku esindajatega ja kirikus jumalateenistust pidava noore preestri isa Mattiasega (preester Palli), et koos leida lahendusi kiriku taastamiseks.

30. jaanuaril 1999.a. toimus koguduse üldkoosolek — põhiküsimuseks kiriku taastamine ja edasine eksisteerimine. Kahju, et eesti rahvusest õigeusklikud on kiriku suhtes passiivseks jäänud. Muidugi hirmutab vanemaid inimesi talvisel ajal kütmata kirik.

Tahame eraldi tänada hr. P. Rõõmust, kes kiiresti lahendas transpordiküsimuse Prillimäe õigeusklike üldkoosolekule kohaletoomiseks. Loodame edaspidigi head koostööd nii alevi kui valla juhtidega. On ju need kirikus käia soovijad meie oma alevi ja valla inimesed, kes ausalt on teinud oma elutöö, kes väärivad lugupidamist ja abi ning kelle heaks püüame meiegi.

Veel täname Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku praost emeeritus Paul Saart, kes alati on kaasa tundnud meie muredele ja abistanud meid meie peapiiskopile saadetavaid kirju ja taotlusi soome keelde tõlkida.

Angerja Issanda Taevaminemise Kiriku koguduse juhatus

Üks tõeliselt tore päev

Kohila valla talimängudest.

Vaatamata pisut viletsale ilmale toimusid 28. veebruaril Kohila valla talimängud. Aset leidsid need Hageris, peakorraldajateks abi-vallavanem Adolf Kerno ja talumees Priit Randpõld.

Võistlejaid oli palju — Sutlemast, Hagerist, Kohilast, Prillimäelt, Lohult ja Aespast. Võistlusaladeks olid suusa-tamine, kelgutamine, reesõit ning muudki. Võisteldi eri vanuseklassides, noorim võistleja oli alles 1 aastane!

Esimestena startisid 1—5 aastased suusatajad, kes sõitsid tubliit läbi ligi 200 meetrit. Seejärel 6-10 aastased ning nende järel 11—15 aastased, kes läbisid juba terve ringi. Väga huvitavad olid ka naistesõit (1 ring) ja meestesõit (2 ringi).

Suusatamise võitjad olid:

1—5 aastased	— Maret Randpõld Aespast
6—10 aastased	— Klaus Treimann Sutlemast
11—15 aastased	— Toomas Tammsaar Prillimäelt

Naised	— Marju Lõhkivi Aespast
Mehed	— Tarmo Ülem Kohilast

Liugu lasti nii kelgu kui suuskadega. Kelgutamises oli parem Klaus Treimann, aga kõige ilusama kukerpalli tegi Iselle. Suuskadel lasi pikima liu Paul Piirmets Sutlemast.

Kõige huvitavamaks kujunes aga **võistkonnavõistlus**. Võistkonda pidi kuuluma 5 liiget, kuid selles ei tohtinud olla üle 2 täiskasvanud mehe. Osales 6 võistkonda:

* Sutlema: Pauli pere — Paul, Maie, Martin, Lii ning kordamööda meie valla kõige sportlikumad kaksikud Paula ja Gerda.

* Sutlema: Atsi pere — Andres, Siiri, Klaus, Jorma, Tõnis.

* Prillimäe-Hageri — Marge, Kristo, Heiki, Ervin, Ergo;

* Prillimäe-Kohila — Tarmo, Kati, Sven, Toomas, Tõnis.

* Lohu — Toomas, Argo, Tuulike, Elne, Mari-Liis;

* Aespa — Priit, Kaidi, Ants, Marju, Mari.

Teatesuusatamises, milles 4 liiget läbisid nelja peale ühe ringi ning võistkonna juht terve ringi, olid parimad: 1. Prillimäe-Kohila, 2. Aespa ja 3. Atsi pere.

Reesõidus oli parem Aespa võistkond.

Võistkonnad võistlesid ka **pika suusa võistluses**, kus 5 suusatajat sõitsid ühel suusapaaril. Võitjaks tuli Prillimäe-Hageri võistkond.

Peale suusatamist lisandus veel üks võistkond, keda kohapeal Äpu nimega kutsuti. Sinna kuulusid Priidu, Johan, Aadi, Mikk ja Kadri. No ega nad nii väga äpud olnudki. Siiski — märkimisväärseid kohti nad ei saavutanud.

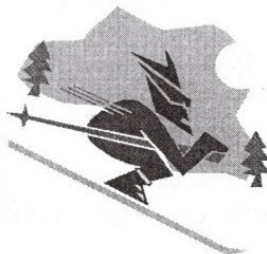
Veel võistlesid **kelgutamises emad ja lapsed**. Ema pidi läbima slaalomiraja laps kelgul. Parimad olid Siim ja Kaidi Randpõld Aespast.

Eriauhinnad anti noorimale osavõtjale, kelleks oli 1-aastane Ivalo ning kaunile daamile — Maiele.

Tegelikult olid tõelised võitjad kõik, kes kohale tulid.

Selle päeva eest tuleb öelda suur aitäh abivallavanem Adolf Kernole ja Priit Randpõllule, auhindade eest sponsoritele — AS Raes (Enn Kasari) ja Kariit OÜ (Lembit Anderson) ning loomulikult kõigile osalejaile.

SUUR AITÄH ! Oli tõeliselt tore päev !

Andres Ariva
Lilian Ariva

Teadmiseks kõigile!

Selle aasta alguses avati maksuametis kõigile elanikele registrid, mis tähendab seda, et maksuametisse esitatakse iga kuu andmed iga töötaja palga suuruse, sellelt kinni peetava tulumaksu ja töötasult arvestatava sotsiaalmaksu (pension ja haigusraha) kohta. Tavaliselt edastab need andmed maksuametile töökoha raamatupidamine. Kuigi raamatupidajad teatavad maksuametile nii töötaja nime kui ka isikukoodi, võtab maksuamet andmed vastu ja annab neid edasi haigekassale ja pensioniametile isikukoodi alusel. Sellest järeldub, et juhul kui töötaja isikukood tema töökoha raamatupidamises ei ole õige, ei kanta tema töötasu andmeid maksuametis tema nimele ning ta jääb haigestumisel ilma haigusrahast ja pensionile minnes pensionist. Lisaks sellele võib tekkida ka arusaamatusi järgmisel aastal tuludeklaratsioonide esitamisel, seda enam, et 2000. a. makstakse kõigile töötajatele reeglina tulumaksu tagasi. On ilmnenud juhuseid, kus elaniku isikukood on muutunud, kuid ta ei ole oma uut isikukoodi teatanud oma töökoha raamatupidamisse.

Seoses eelnevaga on siin esitatud järgmised soovitusel kõigile valla elanikele:

1. Kontrollige, kas Te olete andnud oma töökoha raamatupidamisse õige isikukoodi, samuti oma isikukoodi õigsust raviasutustes väljastatavatel haiguslehtedel, kõigil ühekordsetel töölepingutel ning kõigil teistel dokumentidel, mis on seotud Teie poolt saadavate ja deklareeritavate tuludega.

2. Kui töötajate puhul kannab töökoha raamatupidamine igalt töötajalt arvestatud sotsiaalmaksu ja tulumaksu maksuametile, siis füüsilisest isikust ettevõtjad peavad nende poolt

maksuametisse esitatud graafiku kohaselt makse ise tasuma. Selleks on neil soovitatav teha pangakontoris püsimumaksekorraldus.

3. Iga töötaja peaks kindel olema selles, et talle makstakse töökohal vähemalt miinimumpalka, mis on alates 1999. a. 1250 krooni kuus, ning selles, et töökoht maksab kõik töötasudelt ettenähtud maksud tema eest. Seadusandlikult on ette nähtud, et pensioniarvestusse lähevad ainult need kuud, kus on laekunud elaniku eest vähemalt miinimumpalgalt arvestatud sotsiaalmaks s. o. 412.50 krooni. Tulevikus elanikule makstav pension on seda suurem, mida rohkem on ta ise või tööandja tema eest sotsiaalmaksu maksnud.

Kohila vallas elab meie andmetel ka elanikke, kes on sissekirjutatud mujale (näit. Tallinna). Nende tulumaks laekubki siis Tallinna või mõnele teisele linnale või vallale. Sealjuures kasutavad need elanikud kõiki Kohila valla poolt osutatavaid teenuseid (lapsed käivad valla koolis ja kasutavad valla õpilastransporti, vald korraldab lumetõrjet valla teedel jne.). Määrav on see, et inimene elab valla territooriumil, tema töökoha asukoht pole sealjuures üldsegi oluline.

Kõiki neid elanikke palume kirjutada avaldus nende tuludelt kinnipeetava tulumaksu kandmiseks Kohila vallale. Avalduse kirjutamiseks pöörduda kas Kohila Vallavalitsusse või Rapla Maksuametisse, kus antakse täpsemad juhised avalduse kirjutamiseks. Sealjuures on vajalik tingimata kaasa võtta dokument, kus on olemas **isikukood**.

Maie Aring
valla pearaamatupidaja

KOHILA VALLA 1999. a. EELARVE

Tululiik	TULUD (kroonides)	
	1998	1999
	Täitmine	Eelarve
Tulumaks füüsilistelt isikutelt	3725424	4150000
Maamaks	1380401	1050000
Reklaami- ja kuulutusemaks	2700	3000
Riigilõiv	1705	1000
Muud laekumised	331730	160000
Trahvid	564	
Kantseleiteenuse tasu	1677	1000
Laekumised varade erastamisest	10000	
Laekumine vee erikasutusest	46684	45000
Jahirent	672	
Maa-ainese kaevandamisõiguse tasu	1462	
Tulu munitsipaalvara kasutamisest	2052	3000
Intressid pangakontodelt	32572	10000
Laekumine majandustegevusest		
sh.avalike rajatiste kasutamise tasu	8650	5000
tasu äritegevusloa eest	11125	12000
tasu mitmesug.teenuste osutamisest	23611	20000
lasteaia tootlustamine	48780	58000
lasteaia koha tasu	50885	45000
korterite üüritulu	11449	1700
tulu veest ja kanalisatsioonist	260870	319000
Laekumine riigieelarve toetusfondist	1957000	1418000
Maakonna tasandil jaotatav toetusfond	48000	
Riigieelarvest Hageri Hooldekodu ehituseks	922000	
Üldtüüpi hooldekodude toetus	28000	30000
Õpilaste sõidusoodustuste toetus	110100	224610
Eraldised vallateedele investeringuteks		272000
Laste koolitoetus		60000
Laekumine kaitseväe arvestuseks	11550	11000
VV reservfondist paljulaps.perede toetus	5590	
Toimetulekutoetus	692000	289800
Transporditeenuste hüvitus	13720	4080
Elektersideteenuste hüvitus	2290	1140
Sotsiaalmin. Hageri Hooldekodu ehituseks	2000000	
Statistikaametilt	4010	
Laek. Hageri kihelkonnap.korraldamiseks	25000	
Laek.teistelt omaval. hariduskulude katteks	13538	6000
Laekumised fondidelt ja av.-õig. isikutelt	48730	
Pikaajaline pangalaen	2100000	400000
Kulude katteks suunatud jäägid	73964	450000
Kassatagavara	30000	30000
Kulude katteks suunamata a. alguse jääk	521614	
KOKKU TULUD	14560119	9080330

Kululiik	KULUD	
	1998	1999
	Eelarve	Eelarve
Vallavolikogu	239934	226600
sh.töötasu	155602	155500
infotehnoloogia	18686	
Valimised		25000
Vallavalitsus	1565098	1442150
sh.töötasu	948087	874000
inventar	41761	26100
infotehnoloogia	79259	
Reformide kulud	184996	157050
sh.töötasu	80278	61000
inventar	6006	900
infotehnoloogia	10000	18000
Rapla Omavalitsuste Liit	20566	26000
KOKKU ÜLDVALITSEMINE	2010594	1876800
Rapla Politseiprefektuur	2660	
Tuletõrje	25942	9000
Kaitseliit	7138	15000
KOKKU KORRAKAITSE	35740	24000
Salutaguse Lastepäevakodu	799931	710210
sh.töötasu	403596	367500
inventar	9809	18900
toitlustamine	69112	80000
Rabivere Algkool	183893	163720
sh.töötasu	82140	66100
inventar	2329	1800
infotehnoloogia	14770	4500
toitlustamine	7561	11500
Hageri Lasteaed-Algkool	435058	378680
sh.töötasu	175854	170500
inventar	15640	15300
infotehnoloogia	27578	9900
toitlustamine	12848	37000
Kohila Gümnaasium	7358	
Hagudi Põhikool	2638	
sh.toitlustamine	2638	
Laste koolitoetus		109910
Õpilasveo eriliinid	473689	600000
Õpilaste sõidupiletid	10172	12000
Muud hariduskulud		27000
KOKKU HARIDUS	1912739	2001520
Piirk. kultuuritegevus	171630	87950
sh.töötasu	25089	
inventar	19469	7200
Hageri raamatukogu	86393	72230
sh.töötasu	34896	36000
inventar	15094	900
Hageri rahvamaja	2976034	169320
sh.töötasu	66935	58800